

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Протокол № 31 від 03.04 2026

Голова вченої ради Олександр СОБОЛЄВ

КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН на 2026/2027 навчальний рік

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ В2 Дизайн

Шифр	Назва навчальної дисципліни	кредити ECTS Кількість	Атестація \ семестр	Опис	Кафедра
В1 АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА МЕДІАВИРОБНИЦТВО ОПП АУДІОВІЗУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ТА ВИРОБНИЦТВО					
Вибіркові компоненти загально-наукової підготовки					
ВК1	Мистецтво в контексті сучасного культурного процесу	3\90	Залік\1	Зміст дисципліни репрезентує найбільш гостру проблематику «художнього міжкордоння», яка пов'язана із природною взаємодією дослідницьких парадигм культури та мистецтва (у напрямках образотворення та дизайнування). Головним об'єктом уваги виступає сучасний мистецький твір у межах його культурноісторичного генезису. Дисципліна призначена для формування фахових компетенцій культурно-історичного аналізу та дослідницької роботи із творами сучасного мистецтва та дизайну. Вона охоплює практики роботи із семантикою художнього твору та його мовою; пропонує аналіз особливостей візуальності та контекстуальності сучасних явищ художнього буття. Зміст та структура дисципліни враховують коло основних вимог, що висуваються до написання дисертаційного дослідження, тому контент курсу має практичне спрямування	Ж
	Теорія і практика культурологічного моделювання	3\90	Залік\1	Дослідження процесів та явищ культури має особливу актуальність у системі підготовки аспірантів освітньонаукового рівня доктор філософії галузі знань 0202 «Культура і мистецтво». Теоретичне осмислення культури безпосередньо пов'язане із розлогим спектром гуманітарних досліджень, що використовують предметнооб'єктні рамки культурології для розв'язання власних наукових завдань. Водночас невід'ємною частиною загального культурологічного дискурсу є практична складова, що орієнтує молодого дослідника в історіографічних, джерелознавчих та методологічних аспектах наукового процесу, формуючи практичний інструментарій дослідження. Дисципліна має на меті надати цілісне, системне уявлення щодо теорії та практики культурологічного моделювання, спрямувати дослідницьку увагу здобувачів у річище раціонального гуманітарного дослідження. Основним змістом дисципліни є дослідження типології культурологічного моделювання. Ваговою складовою змісту дисципліни є методологічні студії.	АВМ
	Сучасні теорії мистецтва та візуальності	3\90	Залік\1	Дисципліна спрямована на поглиблене осмислення сучасних теоретичних підходів до дослідження мистецтва, художнього образу та візуальної культури. Її зміст зосереджений на проблемах формування, сприйняття й інтерпретації візуальних образів у різних історичних і культурних контекстах, а також на змінах у способах бачення та репрезентації, характерних для мистецтва ХХ–ХХІ століть. У межах дисципліни розглядаються сучасні теорії мистецтва, концепції образу та візуальності, проблеми репрезентації, взаємодії твору, глядача і культурного середовища. Окрема увага приділяється можливостям застосування міждисциплінарних підходів до аналізу творів образотворчого мистецтва, фотографії, дизайну, медіа та інших явищ візуальної культури. Практична складова дисципліни передбачає аналіз наукових концепцій і конкретних мистецьких явищ, зіставлення різних підходів до їх інтерпретації та визначення теоретичних засад, релевантних проблематиці власного дисертаційного дослідження здобувача.	ТІМ

ВК2	Культура наукової мови	3\90	Залік\2	Вивчення дисципліни «Культура наукової мови» передбачає опанування основних понять і критеріїв культури української наукової мови і мовлення, закладає навички культури наукової комунікації; розширює словниковий запас аспірантів; формує навички й уміння використання мовних засобів наукового стилю; закладає основні принципи підготовки до виголошення наукових доповідей. Аспіранти набувають знань щодо форм мовної презентації результатів наукової діяльності, уміння будувати розгорнутий монолог з наукової проблематики, виступ, що супроводжується електронною презентацією, створювати різні за функціональним призначенням наукові тексти, послуговуючись мовними засобами української мови. Навчальна дисципліна дозволяє розширити уявлення аспірантів про психопедагогічні засади усного виступу; моделювання усного виступу; підготовку і написання наукової доповіді; підготовку до участі в науковій дискусії, полеміці; норми наукової етики; вербальні і невербальні засоби та етикет наукового спілкування; підготовку електронної презентації наукового виступу для успішного продукування результатів наукової діяльності.	МККІ
	Історія педагогіки	3\90	Залік\2	Навчальна дисципліна «Історія педагогіки» спрямована на формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про історичний розвиток педагогічної думки, освіти й виховання від найдавніших часів до сучасності. Зміст дисципліни охоплює особливості виховання й навчання в різні історичні періоди, розвиток школи та вищої освіти, формування педагогічних теорій і концепцій, еволюцію змісту, форм і методів навчання та виховання.	МККІ
	Практикум з української мови	3\90	Залік\2	Дисципліна «Практикум з української мови» спрямована на формування в аспірантів мовної та комунікативної компетентностей, необхідних для успішної дослідницької діяльності. Курс поєднує практичне опанування норм сучасної української літературної мови з основами культури наукового мовлення. Дисципліна охоплює орфографічні, граматичні, лексичні та стилістичні норми з урахуванням чинного правопису, а також правильне вживання фахової термінології. На практичних заняттях аспіранти аналізують наукові тексти, виявляють та виправляють типові мовні помилки, вдосконалюють власний писемний стиль. Окрема увага приділяється усному науковому мовленню: нормам наукової етики, вербальним і невербальним засобам спілкування, мовленнєвому етикету. Результатом вивчення дисципліни стає вільне, грамотне й переконливе володіння українською мовою в усній і писемній науковій комунікації.	МККІ
ВК3	Організація наукової діяльності	3\90	Залік\1	Основна спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам необхідних навичок у висвітленні методикоорганізаційних засад науково-дослідної діяльності. Контент дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методи наукового пізнання; місце та роль системного підходу в науковому пізнанні; наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень; основи теоретичних та експериментальних досліджень, що є достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності. А також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Оскільки більшість зусиль присвячені написанню дисертації, аспірант може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з його роботою, а саме: визначення тем та розділів НДР, засобів для оформлення охоронних документів (реєстрації патентів, свідоцтв авторського права), оформлення Актів на впровадження результатів дослідження (за потребою).	ДС
	Проектно-грантова діяльність	3\90	Залік\1	Основна спрямованість дисципліни передбачає надання здобувачам необхідних навичок у висвітленні методикоорганізаційних засад проектно-грантової діяльності. Контент дисципліни вміщує розгляд важливих питань: аналіз проблем; аналіз зацікавлених сторін; формулювання цілей; управління ризиками та розв'язання комплексних проблем у галузі проектно-грантової діяльності. Звітування про реалізацію проектно-грантової діяльності.	ДС

	Основи наукових досліджень	3\90	Залік\1	Мета дисципліни полягає в отриманні корисних наукових та практичних знань про навколишній світ та його тенденції розвитку з позиції мистецтвознавчих питань, вивченні його об'єктів, процесів і явищ різноманітними науковими методами. Зміст дисципліни передбачає: формування у здобувачів теоретичних знань і практичних навичок для здійснення цілеспрямованої наукової роботи за обраною науковою проблемою, обґрунтування ними власної думки щодо напрямків та перспектив розвитку наукових досліджень в Україні та за кордоном; розвиток дивергентного мислення щодо питань проведення апробації отриманих наукових результатів.	ДС
	Вибіркові компоненти фахової підготовки				
ВК4	Естетичні проблеми дизайну	3\90	Залік\2	Курс знайомить з багатством естетичних цінностей, ідей та концепцій, які формують естетичну свідомість фахівця з дизайну, ґрунтуючись на філософсько-естетичній рефлексії. Дисципліна передбачає узагальнення знань щодо естетичного аспекту формотворення й актуалізацію наявних проблем у сфері професійної діяльності. В ході теоретичного осмислення сутності «естетичного» в культурі, мистецтві та дизайні, пропонуються до обговорення такі проблемні питання, як: класичні та новітні категорії (паракатегорії) естетики, їх роль в інтелектуально-практичній, проектно-художній діяльності; естетична свідомість, її структура в контексті сучасних концепцій розвитку дизайну; ключові сфери естетичної діяльності (побутова, виробнича, професійнохудожня); закони і принципи естетичного формоутворення; художній образ як інтегральна структура мистецтва і дизайну, ретранслятор наративу естетичних цінностей проектних ідей; проблематика естетичного впливу та сприйняття; естетична культура суспільства і окремої особистості; креативна естетика творця та її проблемне поле в дизайні; процеси трансформації естетичної свідомості, естетичних цінностей та ідеалів сучасності в контексті їх взаємодії з предметною творчістю в цілому.	ДТО
	Актуальні проблеми практики візуальних комунікацій	3\90	Залік\2	Основна спрямованість дисципліни визначається професійним сприйняттям особливостей практики дизайну візуальних комунікацій. Завдання дисципліни полягають в ознайомленні здобувачів з основними критеріями сприйняття візуального середовища, розумінні механізму аналізу дизайнерської практики в сфері візуальних комунікацій. На лекційних і семінарських заняттях аспіранти набувають навички теоретичного аналізу та виявлення проблем в сфері розвитку дизайнерської діяльності з можливістю подальшого втілення результатів роботи у наукове середовище (статті, доповіді тощо).	
	Актуальні проблеми предметно-середовищного дизайну	3\90	Залік\2	Метою курсу є підготовка здобувачів до самостійного критичного аналізу об'єктів середовищного дизайну, розуміння їх місця у загальному процесі розвитку дизайну. Курс передбачає розкриття здобувачам основних сучасних тенденцій в галузі дизайну середовища та здійснення аналізу дизайнерської практики в сфері предметного та середовищного дизайну. На семінарських заняттях аспіранти набувають навичок виявлення проблем в сфері розвитку дизайнерської практики, а також її теоретичного аналізу. Здобуті результати можуть стати підґрунтям для подальшого їх втілення у власні наукові розвідки	

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з НДР Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

Завідувач навчально-методичного відділу Аліна БАЯК

Завідувачка аспірантури Надія ЛИМАР